

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA SUOMEN AKATEMIAN VÄLINEN TULOSSOPIMUS VUOSILLE 2013-2016 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2013

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Suomen Akatemia ovat sopineet Akatemian toiminnalle asetettavista laadullisista ja määrällisistä tavoitteista seuraavaa.

I TIEDEPOLIITTISET TEHTÄVÄT

SUOMEN AKATEMIAN TEHTÄVÄT

Suomen Akatemia on tieteellisen tutkimuksen keskeinen rahoittaja Suomessa ja aktiivinen toimija kansallisessa tiede- ja innovaatiojärjestelmässä sekä kansainvälisessä tiedepolitiikassa.

Suomen Akatemia toteuttaa hallitusohjelmassa ja sen toimeenpanoasiakirjoissa sekä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa 2011-2016 Akatemialle asetettuja tavoitteita sekä tutkimus- ja innovaationeuvoston, eduskunnan ja valtioneuvoston muita Akatemialle asettamia strategisia tavoitteita.

TIEDE- JA INNOVAATIOPOLIITTISET TAVOITTEET

Suomen Akatemian tavoitteena on nostaa tutkimuksen tasoa ja vahvistaa tutkimusedellytyksiä niin, että Suomessa tehtävästä tutkimuksesta syntyy tieteellisiä läpimurtoja ja kansainvälisesti korkeatasoisia uusia innovaatioita.

Tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden parantamiseksi Akatemia suuntaa rahoitusta Suomen hyvinvoinnin ja kilpailukyvyyn perustan vahvistamisen ja uudistumisen kannalta keskeisille tutkimuksen painoalueille ja kansainväliseen huippuun yltävään tutkimukseen. Suomen Akatemia edistää tutkimusinfrastruktuurien suunnitelmallista kehittämistä ja julkisin varoin tuotettujen aineistojen ja tiedon tallentamista ja hyödyntämistä.

Suomen Akatemia edistää vahvojen, laadukkaiden ja verkottuneiden tutkimuskeskittymien ja -ympäristöjen kansainvälistymistä ja kytkeytymistä kansainvälisiin tutkimus- ja osaamisverkostoihin.

TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS - SUOMEN AKATEMIAN TAVOITTEET SOPIMUSKAUDELLA

Suomen Akatemia vahvistaa tutkimuksen laatua ja vaikuttavuutta tiedepoliittisella ohjauksella, valikoivalla rahoituksella, arvioinneilla ja ennakoinnilla. Akatemian tutkimusrahoitushakemusten tieteellinen ja kansainvälinen arviointi on laadukasta. Akatemia kohdentaa tutkimusrahoitusta suomalaisen tutkimuksen vahvuusalueisiin huolehtien samalla tieteen monimuotoisuudesta ja uudistumisesta. Akatemia tukee tutkimusta, jolla vastataan suurten haasteiden kysymyksiin. Akatemia tukee kaikissa rahoitusmuodoissa uusia tieteellisiä avauksia ja läpimurtoja sekä innovaatioiden syntymistä.

Sopimuskaudella Akatemian tulee suunnata olemassa olevia voimavaroja huippututkimuksen edellytyksiin, tutkimusinfrastruktuureihin ja kansallisia vahvuuksia tukeviin ja synnyttäviin tutkimusohjelmiin. Akatemian tutkimusohjelmien ja vastaavien rahoitusinstrumenttien, huippuyksikköohjelmien ja tutkimusinfrastruktuurien osuus hankekannan volyyymistä kasvaa. Innovaatiotoiminnan vahvistamiseksi Akatemia osallistuu SHOK-konseptin kehittämiseen ja suuntaa rahoitusta SHOKien painopistealueisiin.

Akatemia tukee riittävän ja kansainvälisesti kilpailukykyisen tutkijakunnan kehittymistä ottaen huomioon Suomen tutkimuksen vahvuusalueet sekä tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän tarpeet. Akatemia hoitaa kansallisen tutkimusinfrastruktuuripolitiikan valmistelun ja toteutuksen hallinnoimisen.

Akatemia analysoi ja hyödyntää hakemus-, tieteenala- ja tutkimusala-arvioinneista, ohjelma-arvioinneista ja tutkimushankkeiden loppuraporteista saatavaa tietoa muun muassa rahoituksen suuntaamisessa ja opetus- ja kulttuuriministeriön käyttöön tarjottavan tiedepoliittisen asiantuntemuksen muodostamisessa.

Suomen Akatemia edistää tieteellisen tutkimuksen asemaa kansallisessa tutkimus- ja innovaatiojärjestelmässä vahvistamalla rooliaan tiedepoliittisena vaikuttajana ja asiantuntijana. Akatemia osallistuu tiedepoliittisen toimintaohjelman toimeenpanoon. Akatemia edistää rahoittamansa tutkimuksen media- ja kansalaisnäkyvyyttä, tiedekasvatusta sekä tutkimustulosten hyödyntämistä julkisessa päätöksenteossa ja elinkeinoelämässä. Akatemia osallistuu tutkimus- ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuuden arviointiin sekä arviointi- ja ennakoitimenetelmien kehittämiseen. Akatemia edistää tutkimusaineistojen ja tieteellisten julkaisujen avointa saatavuutta.

Suomen Akatemia vahvistaa aktiivisesti Suomen tieteen kansainvälistä asemaa ja vaikuttavuutta. Akatemia osallistuu aktiivisesti eurooppalaisen ja pohjoismaisen tiedepolitiikan valmisteluun ja toteutukseen. Akatemia tukee tutkimusyhteistyötä strategisesti valittujen kohdemaiden kanssa, erityisesti Kiinan ja Venäjän kanssa. Akatemia edistää tutkijoiden kansainvälistä liikkuvuutta ja verkostoitumista tukemalla tutkijoiden ja tutkimusorganisaatioiden osallistumista eurooppalaiseen ja globaaliin tutkimusyhteistyöhön. Akatemia osallistuu suomalaisen tutkimuksen kannalta tärkeisiin kansainvälisiin yhteistyöohjelmiin.

KEHITTÄMISHANKKEET

1) Suomen Akatemia toimeenpanee yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa toiminnastaan laaditun kansainvälisen arvioinnin osoittamia kehittämistoimia.

2) Akatemia laatii vuoden 2014 loppuun mennessä yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa Suomen tieteen tilaa ja tasoa arvioivan katsauksen kehittäen arviointiprosessia niin, että määräajoin laaditut katsaukset mahdollistavat yliopistojen tutkimustoiminnan ja tieteenalojen laadun pitkäaikaisen seurannan sekä antavat pohjaa tiedepoliittiselle päätöksenteolle.

II HALLINTOVIRASTO

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Akatemia järjestää toimintansa taloudellisesti ja tuottavasti.

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Suomen Akatemian ydintehtävänä on vastata kilpailusta tieteellisen tutkimuksen rahoituksesta. Akatemian rahoitustoiminnan prosessit ovat laadukkaita, vastuut ovat selkeät ja prosessit tuottavat riittävät ja oikeat tiedot. Akatemia seuraa rahoitushakemusten käsittelyaikaa ja asiakastyytyväisyyttä sekä toimintansa vaikuttavuutta.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Akatemia kehittää työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja -hyvinvointi. Suomen Akatemia on vetovoimainen työyhteisö.

MUUT ASIAT

Suomen Akatemia toteuttaa osaltaan hallitusohjelman vaikuttavuus- ja tulokellisuusohjelmaa vuosille 2012-2015. Vuosina 2012-2015 Akatemialta vähennetään vähintään 11 henkilötyövuotta vastaava määräraha, lisäksi kehyskaudella toteutetaan muita mahdollisia hallitusohjelman mukaisia säästöjä. Suomen Akatemia kehittää rakenteitaan, toimintatapojaan ja päätöksentekojärjestelmäänsä tehokkaan ja laadukkaan toiminnan turvaamiseksi keskittyen ydintehtäviinsä ja varautuen sopeuttamaan toimintansa väheneviin resursseihin.

Akatemia edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa toiminnassaan ja laatii uuden toiminnallisen tasa-arvosuunnitelman vuoden 2013 loppuun mennessä.

Akatemia varautuu vähentämään toimitilojaan tulossopimuskaudella hallitusohjelman säästöpäätöksen johdosta.

VOIMAVARAT VUODELLE 2013

Momentti	2011 budjetoitu	2012 budjetoitu	TAE2013
29.40.01 (toimintamenot) *	13 038 000	12 958 000	12 455 000
29.40.22 (tutkimusinfrastruktuurit)		4 000 000	5 000 000
29.40.51 (tutkimusmäärärahat) **	236 211 000	251 695 000	238 592 000
29.40.53 (veikkausvoittovarot) ***	64 443 000	69 443 000	72 443 000
29.40.66 (kv. jäsenmaksut) ****	15 733 000	17 196 000	17 334 000
Valtuus *****	316 083 000	282 419 000	282 596 000
Vuoden 2011 rahoitusvolyyymi (sis. valtuuteen sitomatonta + 5 000 infra ja + 943 veikkauksesta, ei sis. tilijaottelun lisäystä + 5000)	350 797 000		
Vuoden 2012 rahoitusvolyyymi (sis. valtuuteen sitomatonta: + 6 450 infra, + 15 000 huippututk. ja SHOK ja + 943 veikkauksesta)		338 966 000	
Vuoden 2013 rahoitusvolyyymi (sis. valtuuteen sitomatonta. +10 943 veikkauksesta)			328 328 000

* 2011: 12 969 + LTA 69 (+161 palkkausten tarkistukset, -92 Palkeet-hinnoittelun yhtenäistäminen)

* 2012: 12 806 000 + LTA 152 000 (+164 000 palkkausten tarkistukset, -12 000 ICT-säästö)

** 2011: 234 711 + LTA 1 500 (+134 palkkausten tarkistukset, +1 366 tasomuutos)

2012 251 526 000 + LTA 169 000 euroa palkkausten tarkistuksiin

*** 2011: 59 443 000 + 5 000 000 tilijaottelun muutoksella,

2012 ja 2013: summaan sisältyy valtuuteen sitomatonta 413 NeIC (aiemmin NDGF) ja 530 pohjoismaiseen huippututkimushankkeeseen

***** 2011: 314 583 000 + LTA 1 500 000

2012: 282 250 000 + LTA 169 000 palkkausten tarkistuksiin

TAE 2013	Myöntämisvaltuus							
Vuosi	1000 e	2 012	2 013	2 014	2 015	2 016	2 017	2 018
2 008	245 595,0	24 559,5						
2 009	258 527,0	38 779,1	25 852,7					
2 010	369 099,0	99 486,7	54 749,9	35 942,8	3 019,3			
2 011	316 082,6	106 040,8	91 521,2	47 962,6	33 443,0	2 568,9		
2012*****	282 419,0	33 788,4	92 911,9	80 210,2	42 105,1	29 403,4	4 000,0	
2 013	282 596,0		33 965,4	92 911,9	80 210,2	42 105,1	29 403,4	4 000,0
2013 *	291 348,0		29 134,8	101 971,8	87 404,4	43 702,2	29 134,8	
2013 **	-37 314,0		-3 731,4	-13 059,9	-11 194,2	-5 597,1	-3 731,4	
2013 ***	24 000,0		4 000,0	4 000,0	4 000,0	4 000,0	4 000,0	4 000,0
2013 ****	4 562,0		4 562,0					

* valtuus jakaumalla 10-35-30-15-10

** HO säästö

*** tutkijavirkamuutos

**** palkkausten sopimustarkistukset, muut muutokset

***** 2012 LTA 169 palkkausten tarkistuksiin

Mom 29.40.01 määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1000 euroa) verrattuna TAE2012

Palkkausten tarkistukset	333
Uudelleenkohdentamisen tarkentuminen	1
Tuottavuustoimet	-90
Tilalahokkuuden parantaminen (HO menosäästöt, uudet tilat)	- 500
Yhteishankintojen lisääminen (HO)	-34
ICT-säästö (HO)	-61
Yhteensä	- 351

Suomen Akatemian momenteilta 29.40.51 ja 29.40.53 rahoitettaviin tutkimushankkeisiin saa vuonna 2013 hyväksyä sitoumuksia 282 596 000 euron arvosta. Akatemia käyttää tarvittaessa tutkimusmäärärahojen siirtomenoja kattaakseen vuonna 2013 valtuuspäätöksistä aiheutuvat määrärahatarpeet.

Vuoden 2013 tutkimusmäärärahoihin (mom. 29.40.51) sisältyy 10 000 000 euroa myöntämisvaltuuteen sisällyttömänä tutkimusympäristöjen, erityisesti kansallisen ja kansainvälisen tason tutkimusinfrastruktuurien, vahvistamiseen.

Momentin 29.40.53.1 määrärahaan sisältyy valtuuteen sitomatonta määrärahaa 530 000 euroa, mikä on tarkoitettu pohjoismaisen huippututkimushankkeen rahoittamiseen vuonna 2013.

Momentin 29.40.52.1 määrärahaan sisältyy valtuuteen sitomatonta määrärahaa 413 000 euroa, mikä on tarkoitettu pohjoismaisen NeIC:n (Nordic eInfrastructure Collaboration, aiemmin NDGF) maksuun vuonna 2013 Suomen maksuosuutena. Maksun suuruus tarkistetaan vuosittain ottaen huomioon eduskunnan päättämä valtion talousarvio.

Akatemiaprofessorien ja Akatemiatutkijoiden tehtävien rahoituspäätöksissä turvataan aiempien virkatutkijoiden palvelussuhteen ehtojen sekä toimintaedellytysten säilyminen. Akatemiaprofessorien ja Akatemiatutkijoiden rahoitusmuotoon ei sovelleta kokonaiskustannusmallia.

SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan sopimuskauden aikana opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomen Akatemian välillä käytävien neuvottelujen yhteydessä sekä ministeriön tilinpäätöskannanotossa. Akatemia raportoi opetus- ja kulttuuriministeriölle edellä esitettyjen tavoitteiden saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä vuosittain tilinpäätösasiakirjassa. Akatemia seuraa ja raportoi tilinpäätösasiakirjojen yhteydessä rahoituspäätöksensä jakautumisen SHOK-aloille ja toteutettujen tutkimusohjelma- ja tieteenala-arviointien aiheuttamista jatkotoimenpiteistä.

Akatemia varautuu tietotarpeiden muutosten sekä korkeakoulutuksen ja tutkimuksen valtakunnallisten määritysten (korkeakoulujen XDW-käsitelmä) ja tietojärjestelmien (esim. korkeakoulujen valtakunnallinen tietovaranto) kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa tietojärjestelmissään ja tiedonkeruiden järjestämisessä.

Akatemia raportoi sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisestä tilinpäätösasiakirjojen yhteydessä.

ALLEKIRJOITTAJAT

Anita Lehikoinen
Ylijohtaja

Arto Mustajoki
Hallituksen puheenjohtaja

Erja Heikkinen
Tiedepolitiikan vastualueen päällikön sijainen,
opetusneuvos

Heikki Mannila
Pääjohtaja

LIITE Tulosindikaattoreiden toteumatiedot ja tavoitteet

Määrällisten tavoitteiden toteumatiedot 2010-2011 ja tavoitteet 2012-2013 sekä 2016

	toteuma 2010	toteuma 2011	tavoite 2012	tavoite 2013	tavoite 2016
Määrälliset tavoitteet					
Käsitellyt tutkimusrahoitushakemukset, lkm	4 017	3 409	3 800	3 800	-
Tutkimusohjelmayhteistyö kansallisten rahoittajien ja kansainvälisten rahoitusorganisaatioiden kanssa (Käynnissä olevat tutkimusohjelmat/ joissa yhteistyötä kotimaisten rahoittajien kanssa / joissa sopimukseen perustuvaa kv. yhteistyötä)	12/5/9	11/4/10	11/4/11	11/4/11	-
Toiminnallisen tehokkuuden tavoitteita					
Rahoitustoiminnan kokonaiskäsitteilykustannusten osuus rahoituspäätöksistä, % (Akatemian tutkimusrahoitushakemusten kokonaiskäsitteilykustannukset jaettuna rahoituspäätöksillä, %)	2,0	3,0	<3,5	<3,5	<3,4
Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tavoitteita					
Henkilötyövuositiedot *)	154	149,5	144	143	139
Sairauspäivien lukumäärä / htv	6,8	7,8	<8	<8	<8

*) V. 2010: Sis. korkeakouluharjoittelijoita 1,4 htv ja henk.koht. eläkeiän ylittäneitä 2,2 htv, 3 htv ulkopuolisilla varoilla mm. EU:n ERA-Net-varoilla palkattuja henkilöitä.

*) V. 2011: Sis. 4,2 htv henk.koht. eläkeiän ylittäneitä ja korkeakouluharjoittelijoita -> 145,3 htv.

*) Vuosi 2016 = vuosi 2015